

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת וישב

נאטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת וישב

בעולם הזה. והנה קדושה היא לשון הזמנה כמ"ש תוס' (שם ב: בא"ד ד"ה דאסר לה אכ"ע כהקדש) ופשטא דמילתא מקודשת לי מיוחדת לי ומזומנת לי. וזה 'ואיש את קדשיו', פירש הכנותיו למצוה אשר מוסיף מדיליה, 'לו יהיו', על זה יהיה לו שכר בהאי עלמא.

כתב הרוקח, שכל הפסוקים בפרשה זו, מתחילים באות ו' חוץ משמונה פסוקים שהם כנגד ברית מילה שניתנה לשמונה. כל הפרשה כולה היא 'ווי' היינו לשון של צער ויגון 'ווי לי', כי ווי היה במכירת יוסף, ווי היה במיתת אשת יהודה, ווי היה בפטירת ער, ווי היה בפטירת אונן, ווי היה באשת פוטיפר, ווי היה ליוסף בבית הסוהר, ווי היה לסריסי פרעה, וכן על זה הדרך.

ונראה לומר ביאורו, כי פרשה זו מיירי על השתלשלות של התחלת הגלות, והעצה להינצל מגלות, הוא ע"י האות ו' שמרמז על ו' שמוסיף,

בשבוע הבעל"ט (ביום רביעי כ"ז כסלו) יחול יומא דהילולא קדישא של הרה"ק בעל הבאר מים חיים זי"ע. סיפר האדמו"ר רבי נפתלי מבאבוב זצ"ל, שהנה הבאר מים חיים היה פה מפיק מרגליות, ופעם היה אצל רבו הקדוש החוזה מלובלין זי"ע והיה זה בפרשת נשא, וכיבדו הרבי מלובלין לומר דברי תורה. אמר הבאר מים חיים, הלא יודע אני דרכו של הרבי, שאף שמכבד לאורח לומר דבר תורה, ניחא לו ביותר שימנע מלומר, אמר לו הרבי מלובלין, אמת הדבר, אבל מכם אני רוצה לשמוע באמת.

פתח הבאר מים חיים בפסוק (במדבר ה' ו') ואיש את קדשיו לו יהיו, וביאר דאף דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט:), אמנם על ריבוי ההכנות להמצוה שעושה האדם נותנין שכר אף בהאי עלמא, כי כל מה שמוסיף האדם משלו על המצווה גופא, על זה מקבל שכר

א. שבכל מקום שנאמר ו' בא להוסיף (ראה רש"י פרשת ואלה המשפטים' (שמות כ"א) בשם המדרש).

מרמזו יוסף שהוא ענין שמוסיף.
 על פי הצעה זו יתבארו דברי
 חז"ל המובאים ברש"י (ויקרא כו מב)
 וזכרתי את בריתי יעקוב². שבחמשה
 מקומות נכתב יעקוב מלא, ובחמשה
 מקומות נכתב אליהו חסר ו', שיעקב
 נטל אות משמו של אליהו ערבון
 שיבוא ויבשר גאולת בניו. ולפי מה
 שאמרנו שפיר מובן מדוע לקח יעקב
 דוקא האות ו' של אליהו, יען שקיומו
 של כלל ישראל בגלות הוא ע"י
 האות ו' כדאמרן.

שע"י שמוסיפים מחול על הקודש,
 ועושים הכנה ראויה לכל המצוות,
 זוכים להינצל מכל הפגעים רעים
 של הגלות.

וזהו מה שכתב רש"י (בראשית לו
 ב) ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ
 עליו רוגזו של יוסף, שיעקב ביקש
 לישב בשלוה בימי הגלות, אבל
 קפץ עליו רוגזו של יוסף, שהבין
 שהקיום של כלל ישראל בגלות
 הוא ע"י שמקיימים המצות באופן
 של מוסיף והולך כדאמרן, ולזה

מתוך קידושא רבא בצפרא דשבתא שב"ק פרשת וישב תשפ"ב

'עשו', והאות ב' הוא האות השני
 של 'לבן', ואלו היו הצרות שעבר
 יעקב אבינו כידוע.

והענין כי צדיקים תחלתם יסורים
 וסופן שלוה (בראשית רבה ס"ו), כי
 היסורים אינם רק כל זמן הצירוף
 מהאותיות הראשונות היינו
 'תחילתם', אבל כשהצירוף
 מהאותיות השניות כבר נמתקו
 הדינים, ומתחילה השלוה, ולכן יעקב
 כאשר בא לאותיות השניות אותיות

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ
 כנען (בראשית לו א). וברש"י (שם פסוק
 ב) ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ
 עליו רוגזו של יוסף.

מובא בשם זקני הרה"ק רבי דוד
 מלעלוב זי"ע שהאותיות 'וישב' הם
 האותיות השניים של צרותיו של
 יעקב אבינו, כי האות ו' שבתית
 וישב הוא האות השני של 'יוסף',
 והאות י' הוא האות השני של 'דינה',
 והאות ש' הוא האות השני של

ב. ויעקב כתיב מלא עם ו'

של אביו, שיוסף התמודד עם הנסיון באופן שלמדו אביו, דהיינו להתמודד באופן של ישוב הדעת, שדרכו של היצר להכניס את האדם לבהלה, ועל ידי כן הוא יכול להכשיל את האדם בעבירה, וכשהאדם מתמודד מתוך ישוב הדעת, ויורד לתוך עומק הדברים, אזי הוא מתחיל לחשוב מה יהיה התוצאה של מעשה זו, ועל ידי כן ינצל מהנסיון.

ענין זה של הסתכלות על כל דבר מתוך התבוננות וחשיבה, ולרדת לעומקן של דברים 'איז הדרך פון א איד' (היא דרכו של יהודי), משא"כ אצל הגוים שאינם יורדים לעומקן של דברים.

ודבר זו אנו רואים אצל שר המשקים, והוא על פי מה שאמר הרה"ק השר שלום מבעלזא זיע"א, דהטעם שפטר יוסף לשר המשקים את חלומו לטוב, משא"כ לשר האופים, הוא מפני שבחלום של שר המשקים היה מרומז טובות על יוסף.

ואמר הרה"ק מבעלזא עוד שהיכן מרומז יוסף בחלומו של שר המשקים, לזה אמר דאיתא בספרים כי 'כוס' הוא מדתו של יוסף, ואמר הרמז לזה כי מילוי אותיות 'כוס' הוא יוס"ף, כי מילוי כ"ף הוא אות

'ו-י-ש-ב' כבר נמתקו הדינים, וזהו 'וסופן שלוה'.

ונראה לומר שיעקב אבינו בכל צרה שבאה אצלו לא בא לידי פחד ובהלה, אלא קיבל הצרה מתוך ישוב הדעת אמונה בהשי"ת, דהיינו שלא הסתכל על הצרה כמו שנראה לעינים, אלא ירד לעומקן של דברים, דהיינו לאות השני, ועל ידי כן הבין האיך צריך להיות אופן ההתמודדות עם הצרה, ובזה נתיישרה דעתו, ולזה אומר התורה הק' על יעקב 'וישב', מלשון ישוב הדעת.

אמרו חז"ל ביקש יעקב לישוב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף, ופירושו על פי פשוטו, שיעקב רצה להיות בשלוה, וקפץ עליו רוגזו של יוסף, היינו שקפץ עליו כל הצרה של מכירת יוסף, שמנע ממנו לישוב בשלוה.

אך יש לפרשו על פי דרכנו, שיעקב אבינו התנהג באופן של ישוב הדעת כדי להיות דוגמא שממנו יראו ויעשו, כי ידע שיוסף יצטרך להתמודד עם נסיונות, ולכן לימד אותו שדרכי התמודדות עם כגון דא הוא באופן של ישוב הדעת.

ולכן בנסיון של יוסף כתב רש"י (שם לט יא) שנראית לו דמות דיוקנו

המשקים לא היה יכול להעמיק ולהבין מה עומד תחת תיבת 'כוס'.

דהנה באמת היה מצופה משר המשקים אחרי שהוא בעצמו ישב בבית האסורים שיבין על מה שחשדו ליוסף, שאין זה כמו שמדברים בשוק, וכמו שמובא ברש"י (שם פסוק א) שהרגילה אותה ארורה את הצדיק בפי כולם לדבר בו בגנותו. א. בהכירו את יוסף, ב. ממה שהוא בעצמו עבר, וידע שלא הכל שדברו עליו היה אמת, ומן הסתם גם אצל יוסף הוא כך. אלא ששר המשקים לא התבונן ולא ירד לעומקן של דברים, ולכן לא זכר את יוסף, וישכחהו.

בהתקרב עלינו ימי החנוכה, צריכים לדעת שמצות הדלקת נר חנוכה, הוא לא רק מצוה להדליק הנרות גרידא, אלא המצוה הוא להתבונן מה תכלית הדלקת נרות אלו, שחכמנו ז"ל קבעו כן לפרסם ענין הנס של חנוכה.

ף, ומילוי של אות וי"ו הוא אותיות י"ו מיוסף, ומילוי אות סמ"ך של כוס הוא אותיות מ"כ גימטריא ס' של יוס"ף, הרי שבמילוי כו"ס הוא אותיות יוס"ף.

וזה שנאמר בחלומי (שם מ יא) ואתן את הכוס על כף פרעה, 'את הכוס' דווקא, את אותיות הנטפלות לכוס, שהם האותיות המילוי של 'כוס' שהם אותיות 'יוס"ף' כדאמרן. אבל שר המשקים היה רשע ולא רצה להזכירו אח"כ לטובה, לכן נאמר אח"כ בפסוק (כא) ויתן הכוס על כף פרעה, ולא נאמר ויתן את הכוס, שרומז לאותיות יוסף הנטפלות לכוס כדאמרן, כי לא רצה להזכירו לטובה.

וזה שאמר (שם פסוק כג) ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו. רצה לומר שלא רצה לזכור תיבת 'את' שרומז ליוסף כדאמרן, וזה שאמר 'את יוסף', רצה לומר תיבת 'את' שרומז ליוסף. הרי ששר

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פרשת וישב תשפ"ב

שב"ק פרשת וישלח תשפ"ג

שולחן הטהור ליל שבת קודש

שלום זכר לנכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בן לחתנו הרה"ג מנחם מנדל פרנקל שליט"א

ובתב לבאר דידוע מאמר חז"ל (ברכות יז.) כל העושה שלא לשמה נוח לו שלא נברא, ועוד אמרו חז"ל (אבות ו א) כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדאי הוא לו וגו', ונותנת לו מלכות וגו'. ומביא מה שהאריכו בספרים הק' היכן הוא לימוד לשמה ולא כל אדם זוכה לזה לבוא בנקל, כי אם אחרי יגיעה רבה. ואיתא בספרי קודש שבלימוד שלא לשמה נותן כח לסטרא אחרא. על כן אמר להם אבנימום הגרדי לנו אל בתי כנסיות ובתי מדרשות שלהן, ואם מצאתם שם תינוקות מצפצפין בקולן, אין אתם יכולים להזדווג להם, דוקא תינוקות לפי שבהבל פיהם אין בו חטא, משא"כ בלימוד של גדולים יש בו כמה וכמה בחינות, וחלילה שלא לשמה ניתוסף להם כח חלילה.

במאור ושמע בפרשתן מביא בשם המדרש (בראשית רבה סה כ) ששאלו אומות העולם לאבנימום הגרדי האם אנו יכולים ליזדווג לאומה זו, אמר להם, לכו וחזרו על בתי כנסיות ועל בתי מדרשות שלהן, ואם מצאתם שם תינוקות מצפצפין בקולן, אין אתם יכולים להזדווג להם, שכך הבטיחן אביהן ואמר להם, הקול קול יעקב, בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות, אין הידים ידי עשו, ואם לאו, הידים ידי עשו, אתם יכולים להם.

והקשה שם על דברי המדרש, דאדרבה בפסוק כתיב איפכא, (בראשית כו כב) הקול קול יעקב והידיים ידי עשו. ותו הקשה למה אמר להם תינוקות מצפצפין בקולן, ולמה לא אמר להם שגדולים לומדים תורה אז לא תוכלו להם.

ואפשר שלכן הביא המאור ושמש המדרש דווקא בפרשה זו להורות כי הדרך הנכונה והאמיתית להתמודד כנגד העשו הוא רק ע"י עבודת השם באמת באופן של לשמה, שכשיהודי עוסק בתורה וראשו ורובו מונח בסוגיות הש"ס, ועובד את ה' באמת בלי שום פניות, אזי אין הידים ידי עשו, וכדאיתא במדרש (בר"ד סה. ב) שכל זמן שיעקב מצפצף בקולו אין ידי עשו שולמות בו.

ובעין זה אמרתי לבאר מה שאומרים בתפילת אלוקי נצור 'ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ואחרי מצותיך תרדוף נפשי וכל הקמים והחושבים עלי לרע מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם'.

ולבאורה יש להבין שהבקשה 'פתח לבי בתורתך ואחרי מצותיך תרדוף נפשי' אינו מן הענין מה שאנו מבקשים לפני זה ואחרי זה, שנראה שהוא לא במקומו, אלא שיש לומר שהענין הוא שכשאדם מתמודד עם אלו שקמים עליו ורוצים לקללו, העצה היעוצה היא לשבת ללמוד ולעשות מצות ומעשים טובים באמת לשמה, ואז כל הקמים והחושבים עליו

וידוע שכל הלומד לשמה אזי כשאותיות יוצאין מפיו של הלומד, האותיות מלאים בקדושה בדחילו ורחימו, לאפוקי כשלומד שלא לשמה חלילה אזי האותיות הם ריקים וקלים כדאיתא תורתו של דואג משפה ולחין.

וזה הקול קול יעקב, הקל כתיב חסר וא"ו והוא לשון קל. וזה הקל קול יעקב, דהיינו שקולו הוא קל שאינם לומדים לשמה, אז והידים ידי עשו חלילה, וממילא כשאין קל קול יעקב, אלא הקול קול יעקב, שהוא מלא אותיות שלימות באהבה ויראה ובקדושה אז אין הידים ידי עשו, עד כאן תו"ד.

הנה מקום מקורו של המדרש הנ"ל הוא בפרשת תולדות, ונפלאתי לדעת למה הביא המאור ושמש דברי המדרש בפרשת וישלח, ואפשר לבאר הדבר שפרשתינו הוא ענין של מעשה אבות סימן לבנים, שבפרשה אנו מוצאים איך צריך יהודי להתמודד עם ה'עשו', בין איך שהוא צריך להתנהג כשהוא חי בין הגויים, ובין איך שהוא צריך להתמודד עם היצה"ר שהוא ג"כ עשו, ובפרשתינו נמצאינו למדים איך צריך היהודי להתמודד עם כל סוגי העשו.

הפנייה של המצוה, אז אמר אוי לי שאני ערום בלא מצוות, ר"ל כשירצה לרחוץ הטומאה הנ"ל ישאר ערום מכל המצוות, שאין מצוה בלי פנייה חיצונית, כיון שנוכר במצות מילה שבבשרו שנימול כשהוא קטן בבלי דעת ופנייה חיצונית אז נתיישבה דעתו.

כשנולד ילד לעולם הזה אזי אינו יודע איך הוא יתמודד עם כל הנסיונות שיש בעולם הזה, ועל כן כשנולד נותנים לו מיד המצוה של ברית מילה שנעשה לשמה בלי שום פניות, ובדרך זה יוכל להתגבר על כל הבחינות של עשו שנמצאים בעולם הזה, וכדאמרו.

יעזור השי"ת שיוכו אביו ואמו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ושיוכו כל המשפחות לראות רוב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

לרע יתבטלו מאליו, שרק ע"י התורה יכול האדם להתגבר על כל המעיקים.

ודבר זה אמרתי פעם כעצה ליהודי שעבר תקופה קשה שהעלילו עליו עלילות שונות, והיתה לו עוגמת נפש גדולה, ועל ידי כך שהוא השקיע את כל כחו בתורה הצליח להתגבר על הכל, וכהיום הזה ב"ה הוא כבר ניצול מכל העלילות והוא איש מצליח ורואה ברכה במעשי ידיו.

בתולדות יעקב יוסף (פקודי) מביא בשם רבו מרן הבעל שם טוב זי"ע לבאר מה שאמרו חז"ל (מנחות מג:): שבשעה שנכנס דוד למרחץ ראה עצמו ערום אמר אוי לי שאני ערום בלא מצוות, כיון שנוכר במילה שבבשרו נתיישבה דעתו, וכשיצא אמר למנצה על השמינית וכו' (תהלים יב א). וביאר כי היה דוד רוצה לרחוץ מן פנייה חיצונית שיש בכל מצוה וזהו שנכנס למרחץ לרחוץ מן טומאות

שלום זכר אחרי עדיבת השולחן

קודש, שלגבי שבת קודש כתוב בזהר (שאנו אומרים בליל שבת קודש בתפילה), כד עיל שבתא איהי אתיחדת ואתפרשת מסטרא אחרא, וכל דינין מתעברין מנה וכו' וכל שולמני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין ואתעברו מנה, ולית שולמנא אחרא בכלהו עלמין, וממילא בשבת שהוא כל כולו מסטרא דקדושה העיקר הוא בחינת דכורא כדאמרן.

בשבוע הבעל"ט (יום שני ח"י כסלו) יהול יומא דהילולא קדישא של כ"ק אאזמו"ר ז"ע, ונגיד מדברי תורתו מה שאמר על מה שנאמר (שם לב כה) ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו וגו', ודקדק זקני על הלשון 'לבדו', ואמר שיש ללמוד מזה שאפילו ליעקב אבינו לא טוב להיות 'לבדו' כשהאדם נמצא 'לבדו' אז הוא מגיע למצב של 'ויאבק איש עמו', שמתגרה בו היצר הרע, שכל דבר שבקדושה יותר טוב לעשות באגודה ובחבורא מלעשותו יחידי.

וזה רוצים לרמוז לרך הנולד, לנחמו שע"י שיושבים ביחד באסיפת מרעים תוכל להתגבר על כל הקשיים והנסיונות שיש בעולם הזה.

שבת זו מתאים מאוד לשלום זכר, כמו שנאמר בפרשתן (בראשית לג יח) ויבא יעקב שלם וכמו שמפרש רש"י שלם - שלם בגופו שנתרפא מצלעתו (שבת לג:) שלם בממונו שלא חסר כלום מכל אותו דורון שלם בתורתו שלא שכח תלמודו בבית לבן. הרי שהענין של שלום שנאמר לגבי ברית מרומז בפרשתן.

גם לגבי החשיבות של זכר יש למצוא רמז בפרשתן על פי דברי הבני יששכר (ניסן מאמר ד דרוש ד) שכתב דידוע דבסטרא דקדושה העיקר הוא בבחינת דכורא, ובחינת נוקבא הוא טפילה אל הדכורא, כמו"ש בזהר (ח"ב לח:) באתר דדכורא וכו', והראי' מיעקב שהקדים הזכרים לנקבות כמו שנאמר (בראשית לא יז) ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו וגו', ומפרש רש"י שיעקב הקדים זכרים לנקבות. ובסט"א הוא בהיפך כמו שביאר מרן האריז"ל (שער הפוסקים בלק) בפסוק פתורה על הנהר (במדבר כב ה), וראי' מעשו שהקדים נקבות לזכרים כמו שנאמר (בראשית לו ו) ויקח עשו את נשיו ואת בניו וגו'.

ולפי דבריו יש לומר רמז להטעם שעושים שלום זכר בשבת

כלל מורה לתת שם מאבות משפחתנו הרמה, היוצא מן הכלל היה שמו של הר"ר ברוכ'ל שעל אף שאנחנו אינם נמנים על צאצאיו, הורה כמה פעמים לתת את השם ברוך על שמו.

וראיתי מובא סיפור על הרה"ק הר"ר ברוכ'ל זי"ע שפעם אחת עבר בבית המדרש במקום אשר תלוי שם המנורה של הבית הכנסת, והיה ביום השבת, ונגע עם ראש השמריימל במנורה, ועי"ז נתמלטל המנורה קצת כי היתה תלויה באויר, וכשראה זאת תאחזמו חיל ורעדה עד שנתעלף, והיו צריכים בקושי ובכבוד להעירו, ושאלו אותו מה זה גודל הרעש, הלא היה רק מלטול מן הצד ובשונוג. והשיב, לא מפני גוף העבירה נבהלתי, כי באמת לא היה בו חשש עבירה כלל, רק תדעו בניי כי ע"י כל עבירה שאדם עובר גורם בזה ח"ו מטמטום בלב, כדרשת חז"ל (יומא לט). ונממאתם במ (ויקרא יא מג) אל תקרי ונממאתם אלא ונממטם, ע"י זה הטמטום גורם לו שנכבה ממנו אור דעת העליון, ועי"ז נתרחק מה' כפי ערך העבירה, ומי שיש לו נשמה גדולה וקדושה, אז גם ע"י חטא קל כזה שהוא באונס, ג"כ גורם שנכבה אור קדושתו עי"ז הטמטום שגורם לו, ועי"ז נפסק קצת

באותה יום שחל יומא דהילולא קדישא של כ"ק אאזמו"ר זי"ע גם חל יומא דהילולא קדישא של הרה"ק הר"ר ברוכ'ל ממעזיבו זי"ע, ואמרתי כמה פעמים לציין הדבר לפלא ששניהם נפטרו באתו יום, שהלא ידוע שזקני היה נקרא על שם הרה"ק מבארדיטשוב, והיה שמו ושם אמו כמו הרה"ק מבארדיטשוב לוי יצחק בן שרה שאשא, וידוע שרבי ברוכ'ל ממעזיבו היה לו עניין לשחוק מהרה"ק מבארדיטשוב, וכמו שמוספר שהרה"ק רבי משה מזוועהיל זי"ע שבת פעם אצל הר"ר ברוכ'ל, וכשראה איך שמתלוצצים מהבארדיטשובער החליט מיד אחרי שבת לעזוב, וכששמע הר"ר ברוכ'ל על סיבת עזיבתו, הסביר לו הטעם שהוא מתלוצץ על הבארדיטשוב, בגלל שבשמים יש קטרוג שלא צריכים להביא משיח מפני גודל קדושתו של הבארדיטשובער שהוא בדרגא של משיח, ולכן הוא מנסה להוריד ממדרגת הבארדיטשובער כדי להראות שעדיין אנו צריכים למשיח. והלא דבר הוא שזקני שנקרא על שם הרה"ק מבארדיטשוב ורבי ברוכ'ל ממעזיבו שתיהם נפטרו באותו תאריך.

ועוד בענין זה, שכשהיו שואלים לזקני ז"ל על איזה שם לתת היה בדרך

וכמה במדה טובה שהוא מרובה בודאי הוא כן, וא"כ יש לומר שעושים הברית מילה דוקא אחרי שעבר שבת על התינוק, מפני שגודל קדושת השבת הוא פועל להוריד ממנו ערלת הלב.

מדבקתו ח"ו, ומזה הטמטום נבהלתי כל כך.

ונראה לומר לפי סיפור זה, אם בדברי עבירה הוא כן, על אחת כמה

קידושא רבא בצפרא דשבתא

שואל לשמו של חברו הוא עונה לו ובפרט שיעקב השיב לו מקודם שמו.

ואמר שמה שענה לו המלאך למה זה תשאל לשמי, הכונה כמו שמבאר רש"י שאין לנו שם קבוע, משתנין שמותינו לפי מצות עבודת השליחות שאנו משתלחים. ושמו של המלאך היה באמת 'למה זה תשאל לשמי', שתמיד היה משתנה שמו לפי תפקיד השליחות שבאותו רגע.

הנה בשבוע הבעל"ט חל יומא דהילולא של כ"ק אאזמו"ר זי"ע, ואמרתי באחד השנים דרשה בענין העבודה של זקני ז"ל, דברים שהם מאוד מתאימים למה שאמרנו.

ידוע שעיקר העבודה של זקני ז"ל היתה לקרב אחינו בני ישראל התועים מדרך הישר לעבודתו ית"ש,

ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר. ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב. וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי וגו' (בראשית לב כה, כח,ל).

שמעתי השבוע מש"ב הרה"ג רבי דוד רובינשטיין שליט"א שדקדק שכשהמלאך שאל את יעקב מה שמך, ענה לו. ואח"כ כששאל יעקב את המלאך הגידה נא שמך, הוא עונה לו למה זה תשאל לשמי, כלומר למאי נפק"מ מה שמי הא אין זה ענין. ולכאורה צריכים להבין למה ענה לו כן המלאך שאין הכי נמו שמדובר כאן בשרו של עשו כמו שביארו המפרשים, אכתי צריכים להבין למה באמת סירב המלאך להגיד לו שמו, הלא בנוהג שבעולם שאם אחת

העיר באסטאן ידוע כמרכז של בתי חולים מהגדולים שבעולם בכל תחומי הרפואה, ולכן הוא ראה שליחות בענין זה לעזור לחולי ישראל שהגיעו שם לשאול ברופאים הנמצאים שם. וזה הסיבה שהוא עסק בדברים אלו, בגלל שראה שזה השליחות שלו המתאימה באותו מקום.

וראיה לזה שפעם שאלתי אותו האם לפתוח ישיבה בשביל בעלי תשובה, בגלל שרציתי ללכת בדרכיו, וחשבתי שזה הוא הדרך שלו לפי שראיתי שהוא היה עוסק בענין זה, וענה לי שאני צריך לעסוק ולדאוג בשביל אלו שכבר התקרבו לעבודתו ית"ש. הרי שעיקר העבודה שלו היתה לדאוג לצרכי העם הצריכים באותו זמן ובאותו מקום.

וזו לימוד שצריכים ללמוד אלו שרוצים להמשיך בדרכיו, שתמיד צריכים להיות מוכנים למלאות השליחות שנחויין בעת ההוא. יעזור השי"ת שזכותו יגן עלינו ועל כל מי שהולכים בדרכיו, שיהיה מליץ יושר בשביל כלל ישראל שנוכה לרחמים וחסדים מרובים עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

ולעזור לחולי ישראל, והענין של הכנסת אורחים שבתו היה פתוח לרוחה.

והנה היו יכולים לחשוב שהוא עסק בענינים האלו, בגלל שהוא חשב שענינים האלו הוא מעיקרי העבודה של יהודי בעולם הזה. אולם אמרתי שזו לא הסיבה שבגללו עסק בענינים אלו, הסיבה האמיתית שהוא עסק בענינים אלו הוא בגלל שעבודה של זקני היתה באותה בחינה של המלאך 'למה זה תשאל לשמי', שתמיד היתה משתנית עבודתו לפי תפקיד השליחות שצריכים לעשות באותו מקום ובאותו זמן.

העיר באסטאן ידועה כעיר שיש בה הרבה אוניברסיטאות, ושליש מתושבי העיר הם סטודנטים, וזקני ראה שהרכבה מהסטודנטים האלו הם אחינו בני ישראל התועים, וצריכים להדריכם ולקרבם לעבודתו ית"ש. ולכן אירגן שבתות מיוחדים, והביא דרשנים לדרוש לפניהם, להראות להם מה זה שבת קודש, וכך קירב הרבה מהם שחזרו בתשובה שלמה.

רעוא דרעוין

היינו ישראל ל לבד, שלא יהיה יוכל לבטל את החיצונים, אבל השי"ת אמר: 'שמך יעקב וגו', הוא כדי שיהיה לו כוח לבטל את החיצונים על ידי ב' השמות ביחדם.

ויש להוסיף בביאור הדברים בהקדם מה שמביא בערוגת הכושם (בפרשתן) בשם מרן הבעש"ט הק' (בספר כתר שם טוב), על הפסוק (שמות כד, י) 'ויראו את אלוקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטוהר', שעל ידי מה יוכל האדם להיות 'תחת רגליו' היינו שיוכל להיות מרכבה אל אלוקי ישראל, זהו על ידי 'כמעשה לבנת הספיר', שאם מוכך את חומרו כמעשה לבנת הספיר שיהיה עירוב ושיתוף גוף ונפש, וגם עושה כמעשה לבנת הספיר שמפוצץ הפטיש, כמו שנאמר (ירמיה כג) 'וכפטיש יפוצץ סלע', ובגמרא שבת (פח:) פירשו התוס' שסלע הספיר מפוצץ הפטיש, ובגמרא קידושין (ל:) שנינו 'אם פגע כך מנוול זה משכחו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח, ואם ברזל הוא מתפוצץ, שנאמר הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפוצץ סלע'.

ובהמשך 'וכעצם השמים לטוהר', ונרמזו בתיבת שמו"ם היינו

ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב, ויאמר לא עוד יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל וגו' (לב, כה-כט) ויאמר לו אלוקים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל (לה, י)

ועמדו המפרשים בשינוי הלשון בין ב' הפסוקים, שאצל השי"ת משמע ששמו יעקב נשאר גם לאחר כך אלא שנוסף עליו עוד שם ישראל (עי' בחוקני שפ' כן).

עוד עמדו המפרשים (אוהה"ק) למה לא מצינו שהקורא לישראל בשם 'יעקב' עובר בעשה, כמו שמצינו אצל אברהם אבינו בגמרא ברכות (ג.) 'תני בר קפרא, כל הקורא לאברהם אברם עובר בעשה שנאמר והיה שמך אברהם, רכי אליעזר אומר עובר בלאו שנאמר ולא יקרא עוד שמך אברם'.

ובתורת משה (להח"ס) ביאר שב' השמות יעקו"ב ישראל"ל הם בגי' קר"ע שט"ן, שהוא שם המסוגל לבטל את החיצונים, ולכך אמר השר של עשו שהוא מקור החיצונים: 'לא יקרא עוד שמך יעקב כי אם ישראל',

למדרגה זו אלא אם יעבוד קודם את השי"ת מתוך עמלות בתורה ובמצוות בבחינת יעק"ב, ועל ידי כך יוכל לבוא לבחינת ישראל"ל המורה על המדרגה הנעלה ביותר.

וזהו הביאור במה שהשר של עשו אמר ליעקב אבינו: 'לא עוד יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל', היינו שהוא רוצה במפלת האדם במה שיעלה תיכף למדרגות הגדולות ולא יוכל להחזיק עצמו בכך לאחר שלא הקדים לבחינת ישראל את בחינת יעקב, לכן הורה לו על קריאת שמו ישראל בלא יעקב, אבל השי"ת ביטל את דבריו ואמר לו: 'שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך', היינו שתקדים דייקא את בחינת יעקב לבחינת ישראל, וח"ו מלהניח לשם יעקב, אלא יחזיק עמו בעמלות בעבודת ה' בסור מרע ועשה טוב, עד שעל ידי כך יבוא ממילא לבחינת ישראל, כענין 'מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו', היינו לבוא לשלימות העבודה במדרגות זה אחר זה, ולא לדלג ולקפץ למדרגות שאינם שייכים לבחינת העבודה שלו.

ובמו שפי' החתם סופר שהזכרנו לעיל שב' השמות יעקו"ב וישראל"ל הם בגי' קר"ע שט"ן, והיינו

בחינת עירוב אש ומים, כדמיון התורה שנמשלה לאש ומים.

אלא שאי אפשר לו לאדם לבוא לבחינות נעלות כאלו בקדושה להיות מרכבה לשכינה, רק אם עובד בתחילה את השי"ת בעבודה גלויה בסור מרע ועשה טוב, ולעסוק בתורה ובמצוות ככל הכתוב בדברי התורה ובש"ס ופוסקים.

וזה נרמז בשם יעק"ב שהוא מלשון עק"ב סוף המדרגות כולם, דהיינו לעסוק בתורה ובמצוות בפועל בעוה"ז שנקרא בבחינת עקב, אלא שצריך לעסוק בהם בחכמה ובתבונה ולא מתוך גשמיות, שלא יהא עובד את ה' 'כסוס כפרד אין הבין כמתג ורסן עדיו לבלום' (תהלים לב, ט), וכל זה מבואר בשם יעקב שהוא בגי' יו"ד - עק"ב, היינו שהאות יו"ד מורה על ענין המחשבה, וכמו שמצינו ברש"י שפי' על הפסוק (שמות טו, א) 'אז ישיר משה, אז כשראה הנם עלה בלבו שישיר שירה', והיינו שמתוך הבנה ומחשבה יעבוד את ה' בתורה ובמצוות.

ושם ישראל"ל מורה על העבודה הנסתרת טמיר ונעלם שהיא הנקודה הפנימית בלב ובמחשבה והיינו ל"י רא"ש, אלא שאי אפשר לבוא

שעל ידי העליה במדרגות העבודה בסדר ב' השמות האלו דייקא, בזה יש ניצחון על היצר הרע הרוצה להכשיל את האדם ולהפילו בעבודת ה'.
 ויעזור השי"ת שגוה להיות מרכבה לשכינה הקדושה בסדר הראוי ממדרגה למדרגה, ושנוכה לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ כב"א.

זומד"ק של כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי לוי יצחק הלוי מבאסטאן זי"ע

מעמד לחיים וסיוס ששה סדדי משנה בבית מדרשינו
 יום ראשון פר' וישב אור לח"י כסלו תשפ"ג

וביארנו שאצל יוסף תיכף שאלו האיש 'לאמר מה תבקש', וחיפש איך יוכל לעזור לו, ומזה הבין יוסף שהאיש הוא מלאך גבריאל שהוא טוב, אבל כאן אצל יעקב אבינו הוא להיפך, שיעקב רצה שהמלאך יברכו, וענה לו המלאך 'ויאמר שלחני כי עלה השחר' (לב, כו), והיינו שבמקום לעזור ליעקב בברכה, פנה לעניניו וכפירש"י שם: 'וצריך אני לומר שירה ביום', ואף עם צריך להתפלל עדיין יש לעזור קודם לתחנוני איש ישראל, ומזה הסיק יעקב שה'איש' הוא שרו של עשו.

ובאמת נראה שיש להמליץ כן על זקני זי"ע, שהרי בשנים ההם

ב"ה שזכינו אשר מקום קדוש זה מיסודו של כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע, הוא בית לה' לאברכים ובע"ב חשובים הקובעים בו מקום לתורה ולתפילה, וכל זה בא מכוח זכותו הטהור.

הנה ידוע מאמר העולם על הפסוק בפרשת וישלח (לעיל לב, כה) 'יותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו', וברש"י: 'ופירשו רבותינו ז"ל שהוא שרו של עשו', ובפרשתן (לו, טו) אצל יוסף נאמר 'וימצאהו איש והנה תועה בשדה', ושם פירש"י: 'זה גבריאל, שנאמר (דניאל מ, כא) והאיש גבריאל', ומאי שנא כאן שהוא מלאך טוב.

אנשים מא"ב, מעט מעט עד שלימודם דעת ותבונה והלכות בסיסיות הנוגעות לבית יהודי.

ואתמול בסעודת מלוח דמלכא סיפרתי על ילד בבאסטאן

שבא מבית שהיו בקושי שומרים תורה ומצוות, ולמד בבית ספר דתי (שנתי) הספר של הציבור הממלכתי דתי כאן בא"י היו נחשבים כחרדים לעומתם), ונתקרב מאוד אל זקני זי"ע, ודרכו היה להתפלל בכל יום תפילת שחרית בבית מדרשו של זקני זי"ע, ואח"כ היה עולה לביתו של זקני, וזקנתי ע"ה היתה מכינה לו פת שחרית לאכול קודם הליכתו לבית הספר, וזקני היה עולה להכין קפה והיה מדבר עמו על ענינים שונים.

והנהלת בית הספר לא ראו מנהג זה בעין יפה, וחששו שמא ישפיע האדמו"ר מבאסטאן עליו ברוחניות, ואסרו עליו לילך שוב לביתו של זקני, והוסיפו בטענה שהרי 'שונא מתנות יחיה', ואיך מותר לו לקבל בכל יום מתנות מאת האדמו"ר, וכששב אל זקני וסיפר לו דברים כהווייתו, ענה לו זקני שכלל אינו נחשב כאילו נותן לו מתנות, אדרבה להיפך הוא נותן לו קורת רוח, משום

הקים את קהילתו בעיר באסטאן שהיתה מדבר שממה בכל הנוגע לרוחניות, ותדיר היה ממליץ לשומעי לקחו לשלוח את ילדיהם ללמוד בערים אחרות שיוכלו להשתלם כדבעי במדרגות התורה והיראה, וכן את בניו שלו עצמו, אבי זי"ע ואחיו עמו נסעו כבר בגיל תשעה שנים לניו יורק ללמוד בתלמוד תורה, מה שלא היה בנמצא בבאסטאן, ועל אף כל הקשיים האלו אור חלציו והלך להתגורר במקום כזה, ממש בבחינת מלאך גבריאל שמוצא את חברו ותיכף שואלו כאב רחום: "מה תבקש", כמו כן הרגיש הוא שיש בבאסטאן כאלו הצריכים לו, ולמען רוחניותם של אותם אנשים ויתר הוא על סביבה המתאמת לו.

וזה ידוע איך שהתעסק זקני זי"ע עם בעלי תשובה, והנכם חושבים שהתעסקות זו באה לו בניקל, אינכם מעלים על דעתיכם כמה סבלנות ואורך רוח היה צריך שיהא לו כדי להביא את אותם אנשים לידי מעט יהדות, וכאותו שהעיד שעד שהגיע אל זקני כלל לא ידע שאסור להתחתן עם גוים, ועוד כהנה וכהנה שאלות פשוטות אשר ידוע לכל תינוק של בית רבן, והוא זי"ע התחיל עם כאלו

שאינן לו עם מי לשוחח, ובזכותו אין הוא יושב לבדו.

ואותו הילד בראותו את תהלוכותיו של זקני, השתוקק מאוד לגדול כן, ופעם קרה שהנהלת בית הספר הקרינו סרט לפני הילדים, ואותו הילד חשב שבוודאי לא היה האדמו"ר הולך לראות סרט, ולכן החליט שגם הוא לא ילך ביחד עם כל הילדים לראות את הסרט, והנהלת בית הספר איימו עליו שאם לא ישתתף בסרט, אזי יענש ויצטרך לכתוב מאמר ארוך בן עשרה דפים על אחד מנשיאי ארה"ב.

ועדיין היה הוא מוחלט בדעתו שאינו הולך לראות את הסרט, והלך לזקני זי"ע וסיפר לו את הקורות עמו, ובראות זקני את מסירות נפשו של הילד באומץ ובנבונה, ישב עמו ועזר לו בכתיבת המאמר.

וילד זה נתגדל והלך ללמוד בבחירתו בישיבת לייקווד, וזכה להקים בית נאמן בישראל, דורות נאמנים לה' ולתורתו, וסיפור זה הוא רק אחד מני אלף כאלו, וכל אלו משפחות

של יראי ה' חייבים את רוחניותם אל זקני זי"ע.

ובל זה בזכות מסירות נפשו לדור במקום כזה שאפילו בתי מדרשות לא היו שם, ואני זוכר שזקני זי"ע היה בא לבורו פארק לקנות ספרים לביתו, והיה חובב ספרים גדול, וכמעט שלא היה בנמצא ספר שלא היה לו באוצר הספרים שלו, והסיבה לכך היתה משום שכהיום בכיתר אם צריך אדם לספר כל שהוא, אזי הוא נכנס לבית מדרש ומוצאו, ואם לא בבית מדרש זה אז בבית מדרש אחר, אבל בבאסטאן בימים ההם אם לא היו לו את הספרים הנצרכים אצלו בביתו, שוב לא היה לו היכן למוצאם.

ובוחות הנפש האלו שהכנים זקני זי"ע במקום מגוריו, במה שזרע בדמעה, היום נראים תוצאות הפירות בבית מדרש זה בחינת ברנה יקצורו.

יעזור השי"ת שזכותו תגן עלינו לישועת הכלל והפרט עדי נזכה לכיאת גוא"צ בב"א.

סעודת הילולא המדכזית בדאשות כ"ק מדרג האדמו"רים שליט"א
בביהמ"ד זרע לוי ביתר עילית
יום ראשון פר' וישב אור לח"י כסלו תשפ"ג

מצויה, הנה ש"ב האדמו"ר מבאסטאן בית שמש זצ"ל סיפר לי שבבוא אבי זקני זי"ע להתגורר בבאסטאן היו על אותו הרחוב שבו גר שמונה בתי כנסיות, ולאחר שחזר זקני זי"ע לבאסטאן קודם יום הקדוש, אזי בכל נדרי לא היה מגין בבית הכנסת, וחיכו הרבה זמן עד שנכנס איזה יהודי פשוט שהשלים לעשרה מתפללים, ובאמירת שיר היחוד כבר נסתלק ולא היה נוכח בביהמ"ד, וזקני זי"ע אמר אז שבוודאי היה זה אליהו הנביא שבא להשלים להם למנין.

ועם כל זה החליט הוא לבנות קהילה בבאסטאן, ועמל עליה בעשר אצבעותיו במסירות נפש, עד שזכה שתתקיים בו 'הזורעים בדמעה ברנה יקצורו', וזכה לראות בתקומת הקהילה באופן נפלא, עד שאנו מונים כהיום שבעה בתי מדרשות של קהילת באסטאן ברחבי העולם, וכל זה בזכותו הטהור.

והוא לימוד גדול בשבילנו, שלפעמים האדם עמל על איזה דבר, ונדמה לו שאין שום פועל יוצא מעבודתו, והוא בא לכלל יאוש ח"ו

בהתאסף ראשי עם קהילות באסטאן כאן בארץ ישראל להגל יומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע, הנה רוב האנשים המסובים כאן שהסתופפו בצל קודשו בוודאי זוכרים איך אהבם זקני זי"ע כאהבת אב לבן.

וחשבתי לתת רמז לכך במשנה שמזכירין בסיום משניות (עוקצין פ"ג מ"ב) 'אמר רבי שמעון בן חלפתא, לא מצא הקדוש ב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום', וידוע ביאור זקני זי"ע על 'ברכה' שהוא מלשון בריכה, ובתיבה זו האותיות מכפילות זו את זו, דהיינו ב' כ' ר', ואפשר שנתכוין התנא לומר איך יזכו להמשכת ההשפעה לדורות עולם, והיינו איך יזכו לכלי שיהא מחזיק ברכ"ה, על זה אמר 'אלא השלום', שבזמן שיושבים ביחד יוצאי חלציו של בעל הילולא בלא שום פירוד, בזה יש כוח וזכות להמשיך השפעה מיוחדת.

הנה זקני זי"ע הגיע להתגורר בבאסטאן תיכף לאחר הסתלקות אבי זי"ע, וכדי להבין באיזה מצב היתה העיר

שהיה בשבת בצל זקני בבאסמאן, ואמר לו שמה שלא התחתן עם גויה היה הכל רק בזכות זקני זי"ע, והיינו שלאחר ששבת אצל זקני לא היה ניכר כלל שפעלו עליו ברוחניות וכדומה, אלא שלאחר שנים התברר איך עשו דיבוריו רושם על אותו יהודי.

ויעזור השי"ת שזכותו תגן על כולנו, ושנוכח לגאולה השלימה בבנין ביהמ"ק כביאת גוא"צ בב"א.

על עמלתו שהיתה לריק, והוא אינו יודע שלבסוף עוד יבוא לראות איך פעלו מעשיו שורש, וכמו שהזכיר דודי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בשם זקני זי"ע שכל הגרים שמתגיירים היום הם בזכותו של אברהם אבינו ע"ה שהיה תחילה לגרים, והיה מגייר אנשים להכניסם תחת כנפי השכינה.

וכמו שסיפר זקני זי"ע על איזה יהודי שנכנס אליו לאחר שנים רבות

סעודת הברית לדרך הנימוזל

פינחס בן הרה"ג ר' מנחם מנדל פדנקל שליט"א

ונכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יום שלישי פר' וישב י"ט כסלו תשפ"ג

מלעלוב זי"ע כרת מה לעשות, ואמר שיתפסוהו וישחמוהו לכבוד סעודת מלוה דמלכה, וקרא את שם התינוק 'דוד' על שם העוף ששחמו לכבוד סעודת דוד מלכא משיחא, וא"כ הרי אין לשם 'דוד' שייכות עם עצם השם 'פינחס' ולכן שפיר יש ליתן רק את השם פינחס ואין זה בכלל חצי שם.

היום (י"ט כסלו) הוא היומא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, וידוע בשמו ביאור

הדרך הנימוזל נקרא על שם אבי זי"ע, אלא שנתנו רק את השם פינחס לאחר שזקנו לאוי"ט של התינוק נקרא רבי ישראל דוד שליט"א, ולכן לא נתנו את השם דוד, ובאמת חתני שליט"א שאל אותי אם יש ענין ליתן רק חצי שם, והשבתי שהסיבה לכך שהוסיפו לזקני רבי פינחס דוד (הראשון) את השם 'דוד', היה משום שבמוצאי שבת לפני הברית, נכנס בפתע פתאום עוף לתוך הבית ולא רצה לצאת משם, ושאלו את זקני הרה"ק רבי אלעזר מענדל

וראש הגויה, שאוסיף לך אות על שמך ויהיו מגין אותיותיך מאתיים ארבעים ושמונה כמנין אבריק', ובשלמא ראש הגויה שפיר מובן למה נתוסף לו עכשיו על ידי מצות המילה, אבל שתי העינים ושתי האזנים הרי היו לו גם קודם לכן, ומה נתוספו לו בהם עכשיו.

וביאר שבפרשת קריאת שמע נאמר (במדבר טו, לט) 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', וברש"י שם: 'הלב והעינים הם מרגלים לגוף ומסרסרים לו את העבירות, העין רואה והלב חומד והגוף עושה את העבירות', ואם כן יוצא שבשביל לבוא לשלימות תכלית ענין הברית מילה שהוא כדי להחליש את כוח היצר, צריך לכך שישמור את עיניו שלא יתורו אחרי הרע וההבל, ועל ידי כך יכרית את ערלת הלב בשלימות.

אלא שעדיין צ"ב מה ענין האזנים למצות ברית מילה, וביאר אאמו"ר זי"ע עפ"י דברי המכילתא (דר"י משפטים מס' דנוקין פר' ב) 'ומה ראתה אוזן שתמצע מכל איבריה, היה רבן יוחנן בן זכאי אומרה כמין חומר, אוזן ששמעה לא תגנוב והלך וגנב, היא תמצע מכל אבריו', ובגמרא בקידושין (כב:): 'רבן יוחנן בן זכאי היה דורש את המקרא הזה כמין חומר, מה נשתנה

הכתוב (ויקרא יט, כו) 'לא תאכלו על הדם', ודרשו חז"ל (ברכות י:): 'לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם', וצריך ביאור איך דרשו חז"ל בן מפסוק זה שאין במשמעותו כלל ענין האכילה קודם התפילה, וביאר כי עיקר האדם הוא הדם, כי הדם הוא הנפש, וא"כ לכאורה היו צריכים לקרוא את האדם 'דם', אלא נקרא שמו אדם בגלל שמצרפים האל"ף שמרמו לאלופו של עולם להדם, ובצירוף שתיים הוא אדם. וא"כ קודם התפלה נקראים בשם ד"ם, ואחר שהתפלל וממשך עליו 'אלופו של עולם ברוך הוא' נקרא אד"ם.

ויש לרמוז ענין זה בברית מילה, שכן בשעת הברית הרי מוציאים דם, וביותר שגם אם נולד מהול מ"מ מטיפין דם ברית, והיינו שאז בשעת הברית מילה מוסיפין לו לתינוק את בחינת הא' אלופו של עולם, ונעשה בכך אד"ם.

ואזכיר איזה ענין מכ"ק מרן אאמו"ר זי"ע שהתינוק הרי נקרא על שמו, מה שאמר בברית לבן אחי – לוי יצחק בן הרב יחיאל מובל שליט"א, שהשי"ת אמר לאברהם אבינו (בראשית י, א) 'התהלך לפני והיה תמים', וברש"י שם: 'והיה תמים, עכשיו אתה חסר חמשה אברים, שתי עינים שתי אזנים

ולבן נמצא שכל המסורת העוברת מדור לדור הכול בא מכוח הראייה של אבותינו במצרים ובמעמד הר סיני, שלא הסתפק השי"ת להשמיע לנו בלבד את דברי התורה אלא רצה שנראה בעינינו ג"כ כדי שתתחזק על ידי כך אמיתיות האמונה, ובוה תלוי המשך המסורת העוברת לדורות הבאים.

ונראה להוסיף שכמו כן הוא בברית מילה, שבזה מכנים האב לבנו את המשכיות המסורת מהר סיני, ולכן שייך לענין זה האזונים והעינים, במה שהם מחזקים ומסייעים לקיום האמונה במסורת הדרורות.

ואפשר לומר שלכן נהגו בתפוצות ישראל לקרוא את שם הנימול כשמות זקניו ולמעלה, שיש בו משום רמז לכוח המסורת העוברת מאב לבן ולנכדיו הלאה, והוא מסייע לכך שיגדל התינוק וילך בדרכיו של אבותיו בדרכי התורה והיראה, ובוה הוא ממשיך את מסורת התורה מהר סיני.

ובמו כן אצלינו נקרא רך הנימול על שם זקנו אבי זי"ע, והוא היה נקרא על שם זקנו האדמו"ר הראשון מבאסטאן, שהשם הזה הולך למעלה בקודש עד זקני בעל הפלאה זי"ע.

אזן מכל אברים שבנוף, אמר הקדוש ברוך הוא, אזן ששמעה קולי על הר סיני בשעה שאמרת כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים, והלך זה וקנה ארון לעצמו ירצע, ועמד אאמו"ר זי"ע על מה שרוצעים אותו באזן על מה ששמע בהר סיני, ולמה לא צייתה התורה לרצוע את העין, שכן איתא בתורה (שמות כ, טו) 'וכל העם רואים את הקולות', ולא לשמיעה בלבד זכו בהר סיני אלא אף לראייה.

וביאר בזה על פי דברי ספר החינוך (הערת המחבר): 'וגם כן הסכימה דעת הכל מטעם זה, לקבל מפי אבותיהם וזקניהם עדותם במה שמספרים להם שאירע בימיהם או בימי אבות אבותיהם, ואין ספק כי בהיות האבות המעידים רבים, ואותם שאירע בימיהם המעשה וראו אותו בעיניהם רבים, יתחזק הדבר בלב הבנים השומעים, על כן כשרצה האלוקים לתת תורה לעמו ישראל, נתנה להם לעיני שש מאות אלף אנשים גדולים מלבד טף ונשים רבים, להיות כולם עדים נאמנים על הדברים, גם למען תהיה העדות יותר חזק ונאמן זכו כלם למעלת הנבואה, לפי שאין במה שיוודע מצד הנבואה נופל ספק לעולם, ע"כ.

יתמה איך ידע האדם הפשוט אם הרב דומה למלאך, בו בזמן שאינו יודע ומבין כלל לצורתו של מלאך.

ענה להם הרבי ר' זושא זי"ע שבאמת לכך נתכוונו חז"ל, שכמו שאין לו לאדם השגה בדמותו של מלאך, כן ידע שהרב צריך להיות אדם כזה שאין לבריות בו שום השגה, תיכף הבינו הם את עומק דבריו הק' ונשארו לדבוק באילנא דחיי.

ובמו כן צריך לידע שכל אלו הצדיקים שאנו מזכירים את שמותיהם, אין לנו שום השגה מגודל קדושתם בתורה וביראת שמים, ואין לנו אלא לדבוק בדרכיהם הטהורים מעט מקצה, וזוה אפשר לזכות להתגדל ולהתקדש ביותר.

ויעזור השי"ת שחתיני היקר הרב מנחם מענדל שליט"א יזכה לגדלו בדרכי האבות הק' לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ובברכה ש'זה הקטן גדול יהיה, וכמו שאין לנו השגה בגדלותם של האבות שעל שמם הוא נקרא, כמו כן יעזור השי"ת שלא יהיה לנו השגה בגדלותו בתורה וביראת שמים בעז"ה, ושזוכה כולנו לרוות ממנו רוב תענוג ונחת וקדושה, ושזוכה לגאולה השלימה בכנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א

ואסיים בסיפור בענין בעל ההילולא הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, עם הרה"ק בעל ההפלאה זי"ע שנסע עם אחיו הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע שבתחילה לא היו נמנים נמנו עדיין בין החסידים, אלא שנפשם חשקה לתהות על קגנו של המגיד הק', לראות אם צדקו דברי המתנגדים או לא, והחליטו בדעתם שהם יבואו לשבות בצל קורתו, ואז ישתדלו לראות מה טיבו, אלא שבמשך כל השבת לא ראו שום הנהגה מיוחדת שתגרום בעדם לדבוק במגיד הק', וכשבאו לפני המגיד כדי להיפרד מעליו קודם חזרתם לבתיהם, שאלם המגיד אם השתתפו כבר במשכורתו של מסיק התנור, וענו לו שילכו אליו וישלמו לו מעות.

וכשבאו לפניו ראו שמסיק התנור הוא לא אחר מאשר הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע, ובראות הר"ר זושא אותם והבין את אשר על לבם, פנה אליהם בשאלה שיבארו לו מאמר חז"ל תמוה במסכת חגיגה (טו:): "זו"ל: 'מאי דכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא, אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו', ולכאורה

זכות הגליון לזכר נשמת

הרבנית הצדקנית

מדת חיה הענטשא פעסיל בת מורינו הרב שמעון הי"ד זי"ע
מחברתו הטהורה של הגה"ק רבי יהושע גרינוואלד זי"ע אבד"ק חוסט
גלב"ע יום א' דחנוכה כ"ה כסלו תשכ"ג

ת.ג.צ.ב.ה

ולזכר נשמת

הרבנית הצדקנית

מדת הגה בת מורינו הרב חיים יהודה הלוי ע"ה מסאמבאטהעלי
גלב"ע ערב חנוכה כ"ד כסלו

ת.ג.צ.ב.ה.